

PROCÉS PARTICIPATIU

Informe de resultats de la sessió

Sessió 1. Cohesió social. Estructura social

24 de maig de 2022

participa.gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**

Unitat impulsora del procés participatiu

Secretaria de Política Lingüística

Unitat que acompanya: DG de Participació Ciutadana

Direcció General de Participació Ciutadana

Empresa que redacta i dinamitza l'informe

Tandem Social S.C.C.L

Contingut

1. Introducció.....	4
1.1. Situació de la llengua	4
1.2 Metodologia de treball.....	5
1.3 Objectius del procés participatiu	6
1.4 Àmbits de debat.....	6
2. Assistència i participació	8
2.1 Perfil dels participants.....	8
3. Recull d'aportacions	9
3.1 Concreció de propostes	13
Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió.....	18
Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions	23

1. Introducció

El Parlament de Catalunya va instar el Govern a promoure un Pacte Nacional per la llengua per renovar les mesures actuals de política lingüística, amb l'objectiu de potenciar la llengua i preveure noves línies d'actuació, així com garantir la seva continuïtat. Per assolir aquests objectius, és necessari incorporar la visió i les propostes de la ciutadania. L'elaboració participativa del Pacte Nacional per la Llengua és essencial per garantir el tractament dels temes relacionats amb el català d'una manera frontal, dialogant i adaptada als temps actuals.

1.1. Situació de la llengua

El català es troba en un moment crucial de la seva història. Ara fa uns quaranta anys, després d'un llarg període de repressió política i lingüística i en ple procés de recuperació de l'autogovern i les llibertats, la societat catalana va ser capaç de posar-se d'acord en tres grans objectius pel que fa a la llengua pròpia del país: en primer lloc, es volia que tota la població acabés dominant la llengua catalana; en segon lloc, calia que el català esdevingués una llengua completa, és a dir, que es pogués emprar i s'emprés efectivament en tots els àmbits de la vida; finalment, era vital evitar la fragmentació social en funció de la llengua o l'origen.

Quatre dècades després, aquells objectius només s'han assolit de manera parcial i hi ha símptomes preocupants pel que fa al futur de la llengua catalana. El món s'ha globalitzat, la societat catalana ha canviat i s'ha fet molt més complexa, diversa i multilingüe. En conseqüència, el model de política lingüística del país necessita una revisió a fons. Cal renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i en una eina de cohesió social, és urgent reforçar la seguretat lingüística de les persones i cal garantir la continuïtat del català com a llengua completa.

El futur del català demana un debat constructiu perquè les bases lingüístiques del futur de Catalunya i de tota la comunitat lingüística siguin compartides tan àmpliament com sigui possible. Per aconseguir-ho, cal comptar amb la participació i el compromís de les forces polítiques, però també de les organitzacions, de les entitats i de tota la població. És en aquest context que es proposa l'assoliment d'un Pacte Nacional per la Llengua.

Tal com va acordar el Parlament, per encetar el procés que ha de conduir al pacte s'ha encarregat l'elaboració d'un informe de situació, a càrrec d'experts acadèmics de reconegut prestigi. Aquest informe es va presentar al febrer amb el títol *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*. El document adopta un enfocament omnicomprensiu, estructurat en diversos apartats que identifiquen els reptes principals per al futur del català i suggereix les vies més indicades per afrontar-los.

En l'àmbit demogràfic, els estudis sobre la transmissió lingüística mostren que, a Catalunya, el català amplia el seu ús en l'àmbit familiar. Per tant, el català no es pot considerar una llengua amenaçada o en fase de substitució perquè aquestes situacions es donen quan els parlants deixen de transmetre-la als fills. Amb tot, els avenços en la transmissió lingüística intergeneracional i en l'aprenentatge escolar del català no han pogut compensar els efectes de la incorporació de la nova immigració no catalanoparlant. Aquest fenomen excepcional per la magnitud —1,5 milions de nous ciutadans—, per la rapidesa —en dues dècades— i per l'heterogeneïtat de la població

nouvinguda explica el retrocés percentual del coneixement i l'ús de la llengua catalana, en donar-se dintre d'un procés inacabat d'inclusió social i de recuperació de la llengua catalana.

1.2 Metodologia de treball

Les sessions deliberatives en línia del Pacte Nacional per la Llengua es duen a terme entre els mesos de maig i juny del 2022. En aquestes sessions, obertes a tots els ciutadans que s'hi vulguin inscriure, hi participa un grup format per 50 persones per a cada una de les 12 sessions, cadascuna basada en 12 eixos sectorials i temàtics.

La sessió dedicada a l'eix 3.2. Cohesió social – Estructura social es realitza el dimarts 24 de maig, de 17:00 a 19:00 hores, a través de la plataforma Zoom.

L'agenda de les sessions és la següent:

- ➔ [17:00 h – 17:10 h] Benvinguda a la sessió.
- ➔ [17:10 h – 17:20 h] Presentació del procés participatiu del Pacte Nacional per la Llengua:
 - Contextualització del procés participatiu.
 - Objectius de la sessió i continguts.
- ➔ [17:20 h – 18:30 h] Debat en subgrups de treball:
 - [17:20 h – 17:55 h] Dinàmica 1. Pluja d'idees a partir de la reflexió individual, enfocada al plantejament de propostes Seguidament, debat col·lectiu per tal d'agrupar les diferents idees suggerides i per a la resolució de dubtes envers les aportacions. Es du a terme mitjançant la plataforma digital *Mural*.
 - [17:55 h – 18:30 h] Dinàmica 2. Concreció de propostes aportades prèviament en propostes concretes, valorant el grau d'impacte de la proposta i el seu grau de viabilitat.
- ➔ [17:30 h – 18:50 h] Posada en comú dels resultats dels subgrups en la reunió plenària.
- ➔ [18:50 h – 19:00 h] Presentació de les properes passes i tancament de la sessió.

De forma prèvia al debat, s'envia a les persones inscrites el següent material:

- ➔ [Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana.](#)
- ➔ [Eix 3. Cohesió social i acolliment.](#)
- ➔ [Les guies d'ús de les eines telemàtiques de la sessió.](#)

El present informe recull la informació de les sessions deliberatives incloent-hi l'assistència, les aportacions de la ciutadania, i la compilació d'aportacions de les diferents línies de debat per tal de generar propostes. Finalment, annexa els resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions que serà enviat a les persones participants un cop acabades les sessions.

1.3 Objectius del procés participatiu

Objectius estratègics:

- Renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i una eina de cohesió social.
- Reforçar la seguretat lingüística de les persones.
- Garantir la continuïtat del català com a llengua completa
- Renovar els compromisos lingüístics
- Conscienciar les institucions, entitats, empreses i la ciutadania en general, de l'impacte que tenen els seus hàbits i actituds
- Incloure la visió de la població en el Pacte Nacional per la Llengua

Objectius operatius:

- Informar i reflexionar sobre la situació de la llengua catalana.
- Facilitar el dret a participar i millorar la qualitat democràtica de la política lingüística.
- Recollir propostes de la millora de la situació de la llengua, revisió dels discursos i de les polítiques lingüístiques.
- Deliberació de qualitat.

1.4 Àmbits de debat

Els eixos de debat del procés participatiu són:

- Eix 1. Administracions públiques
 - Eix 1.1. Administració pública
 - Eix 1.2. Administració de Justícia
- Eix 2. Educació i recerca
 - Eix 2.1. Ensenyament obligatori
 - Eix 2.2. Ensenyament universitari
 - Eix 2.3. Aprenentatge del català entre persones adultes
- Eix 3. Cohesió social
 - Eix 3.1. Acolliment
 - Eix 3.2. Estructura social
- Eix 4. Cultura
- Eix 5. Audiovisual i mitjans de comunicació
 - Eix 5.1. Audiovisual
 - Eix 5.2. Mitjans de comunicació
- Eix 6. Món digital i tecnologies de la llengua

- Eix 7. Àmbit socioeconòmic i laboral
- Eix 8. Salut i atenció socio sanitària
- Eix 9. Lleure, esport i món associatiu
- Eix 11. Àmbits estatal, europeu i internacional

2. Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

El nombre de persones participants totals durant la primera sessió deliberativa és de disset, entre les quals trobem vuit dones i nou homes. A la sessió van assistir-hi persones representants o membres d'entitats com *Tirant de Veu*, un programa de ràdio de la Comunitat Valenciana; el Departament de Drets Socials; l'Aula d'Idiomes (SCCL), una cooperativa de treball sense ànim de lucre compromesa amb la transformació social; i la Universitat Pompeu Fabra.

3. Recull d'aportacions

La deliberació a la sessió dedicada a l'Eix 3.2. Cohesió social – Estructura social, la qual va ocupar la primera part del debat en subgrups, es va articular a través de set àmbits. Es caracteritzen per la seva transversalitat envers tots els eixos de debat identificats a l'informe "Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana".

El català com a primera llengua d'atenció:

Les persones participants destaquen la importància d'atendre en català de manera assertiva per apropar el català a les persones que no la tenen com a llengua de partida. En aquesta línia, les propostes fan referència al requeriment obligatori de l'ús del català en els àmbits de les administracions públiques, empreses i entitats. Es proposa generar un consens entre l'administració pública, les empreses, els sindicats, i les entitats per transformar l'ús del català en un requisit mitjançant mesures de foment i de selecció en els convenis col·lectius. Més concretament, es proposa l'obligatorietat real i no simbòlica d'un coneixement alt de la llengua catalana per accedir a llocs de treball en l'administració pública, així com el seu ús convencional.

Aquestes mesures generen cert grau de controvèrsia perquè molts participants consideren que molts d'aquests requeriments ja són existents i que, malgrat aquest fet, el català segueix relegant-se a un segon pla en la majoria dels àmbits de què parlem. Seguidament, es proposa impulsar acords entre els agents responsables d'aquestes institucions per tal d'oferir formació lingüística orientada al lloc de treball, que compti amb glossaris de terminologia adaptada al sector. En la mateixa línia, es proposa que el català sigui la primera llengua de comunicació de les empreses que operen al país, sense deixar de banda la redacció en català de la documentació administrativa pertinent i el llenguatge de tots els mitjans de màrqueting que duguin a terme, com ara l'etiquetatge dels seus productes o les plataformes digitals. Quant a aquesta mesura, es debat sobre la seva obligatorietat o voluntarietat. Seguidament, es proposa normalitzar que la societat civil faci boicot a aquelles empreses que es neguen a dur a terme aquestes mesures, i que l'administració les penalitzi o les afavoreixi segons si les empreses compleixen amb la potencial legislació.

Per últim, es proposa l'elaboració i la difusió d'un protocol d'acollida a seguir que compti amb una enumeració detallada dels principals recursos socials i administratius per aprendre i practicar el català, així com els seus avantatges laborals i pràctics per a la vida social i la integració, ja que es consideren desconeguts per les persones que arriben al país.

Tendència al canvi de llengua per part de la població autòctona:

En aquest cas, les persones participants ressalten la tendència abusiva per part dels mateixos catalanoparlants a l'hora de comunicar-se amb persones desconegudes o estrangeres en castellà. En aquest sentit, destaca l'aparició de prejudicis per part de la mateixa societat catalana, que interioritza que els nouvinguts no podran comunicar-se en llengua catalana. Per aquest motiu, es suggereix l'elaboració de campanyes de sensibilització institucionals estructurades i dirigides a la població autòctona per tal d'evitar els canvis lingüístics, per norma, al castellà, amb persones nouvingudes o desconegudes.

Seguint aquest fil, es proposa elaborar campanyes de sensibilització per fomentar l'ús i la transmissió de la llengua de pares a fills. Aquesta mesura sorgeix de l'observació del fet que és el sector del jove el que sovint abandona el català per comunicar-se en castellà. Això no obstant, aquesta proposta genera controvèrsia, ja que les persones participants consideren que la transmissió del català per part dels pares i mares als seus fills i filles és existent, però encara així es tendeix al canvi

al castellà. Per tant, se suggereix que les campanyes vagin destinades a la necessitat de l'ús del català, més que en la seva transmissió. A més a més, algunes persones participants consideren que les campanyes de sensibilització són una eina amb poc impacte sobre el problema, ja que se n'han dut a terme des de fa dècades sense que aquestes tinguin grans resultats. Per aquest motiu, també es proposa que els òrgans institucionals catalans adoptin i es basin en el projecte europeu *LISTEN (Linguistic Assertiveness for Minority Language Speakers): training people in Language assertiveness*, un projecte que té per objectiu observar les llengües minoritàries des d'una perspectiva assertiva, per tal de fomentar el seu ús i dotar-lo de valor. Per últim, es ressalta el fet que la ciutadania faci esforços per incorporar sempre que sigui possible als nouvinguts en català i sense prejudicis.

Una millora de les condicions socioeconòmiques i laborals en general:

Les persones participants assenyalen la rellevància dels problemes de cohesió existents, que són els que generen en si una major segregació i, per tant, una major segregació també lingüística. Per tant, es pretén ressaltar la incapacitat d'impacte de les polítiques lingüístiques sempre que aquestes no vagin acompanyades de polítiques públiques prioritàries que garanteixin una millora substantiva de les condicions socioeconòmiques i laborals a escala general. En aquest sentit, es proposa vetllar per la igualtat de drets en un sentit ampli: el vot, l'accés a la funció pública i a unes condicions laborals dignes, poden ajudar a reforçar el sentit de pertinença al país i, per tant, també a la llengua, per part d'aquells sectors de la població estrangers.

Així doncs, pressuposa que l'interès dels immigrants per la llengua augmentarà en funció de les millors condicions socioeconòmiques i vitals en què es trobin. En la mateixa línia, les propostes de millora general també van encarades a facilitar la inserció laboral del jovent, ja que es considera que, a causa de la manca d'oportunitats laborals dignes a Catalunya, el jovent catalanoparlant i qualificat es veu obligat a marxar fora del país, desequilibrant la conservació futura de la llengua.

El català com a eina d'ascens social:

El català com a eina d'ascens social és un altre dels àmbits tractats durant la sessió. En aquest cas, aquest debat s'articula sobre dos eixos. D'una banda, les persones participants posen èmfasi en la importància de fer visible els avantatges que suposa el fet d'aprendre català per fomentar l'adopció d'aquesta llengua en grups socials que no la parlen. Al seu torn, manifesten la necessitat de garantir que aquests avantatges siguin efectius. D'aquesta forma, es proposa que els agents responsables del Departament d'Empresa i Treball vetllin, mitjançant la legislació pertinent, perquè el català sigui un requisit per aconseguir millores laborals a Catalunya. Els suggeriments, doncs, giren entorn la creació d'un teixit econòmic responsable arreu del territori (més enllà de l'Àrea Metropolitana de Barcelona) per tal que el català sigui una eina per l'ascens social i per fugir dels sectors precaritzats mitjançant l'aprenentatge de la llengua.

Es considera que la diversificació d'aquests sectors en el territori evita les segregacions de persones nouvingudes per tal d'evitar els grups bombolla monolingües o que no interaccionen amb catalanoparlants. Aquesta proposta genera controvèrsia per diversos motius. Primerament, perquè pressuposa que aquells sectors laborals menys precaritzats presenten un índex major d'ús del català. No obstant això, pot haver-hi més gent catalanoparlant en aquests sectors i, al mateix temps, que aquesta no faci un ús regular del català. Tanmateix, també pressuposa que en sectors menys precaritzats no hi ha bretxa laboral per ètnia que acabi segregant de la mateixa forma els treballadors. Així doncs, algunes de les persones participants consideren que el català ja és una eina per l'ascens social i que els immigrants ja ho perceben i que, per tant, les mesures han d'anar més enllà. Un altre factor generador de disputa és que s'especifica quin és l'incentiu que es proposaria a les empreses per requerir el català com a eina de comunicació, ja que l'objectiu principal de les empreses és la solvència econòmica i, per tant, aprofitar-se de la mà d'obra sense tenir en compte el vessant

lingüístic. Amb tot, es consensua entre les persones participants que s'han d'elaborar campanyes per conscienciar respecte dels avantatges d'aprendre català per obtenir millors condicions laborals a Catalunya.

Iniciatives *transfrontereres* més enllà de les quatre províncies catalanes:

Un altre dels àmbits sobre els quals s'articula el debat és sobre la llengua catalana més enllà de Catalunya. En aquest sentit, les persones participants observen com les oportunitats econòmiques i culturals en català impulsades des del país, tot i que la llengua no només es parla a Catalunya, s'estanquen en les seves quatre províncies. Davant aquesta situació, es proposa obrir-se al conjunt de territoris de parla catalana, els Països Catalans, per tal d'enfortir relacions i generar vincles entre governs i entitats per preservar la llengua que comparteixen. D'aquesta forma, es proposa coordinar les cooperatives de consum de serveis dels diferents territoris dels Països Catalans. Més concretament, es suggereix construir un mercat fort, tant econòmic com cultural, mitjançant la creació d'aliances fortes, i eixamplar-lo arreu dels territoris catalanoparlants. En aquesta mateixa línia, es proposa crear un espai virtual de comunicació de tot el domini lingüístic català amb l'ús de xarxes socials. A més a més, es donen exemples d'accions que es poden dur a terme per reforçar els intercanvis culturals, com ara l'impuls d'un festival audiovisual escolar arreu dels territoris de què parlem.

La *catalanodiversitat*:

Aquest apartat sorgeix de la necessitat d'eixamplar la visió reduïda que es té sobre els catalanoparlants, per així obrir portes i evitar prejudicis i inseguretats a tots aquells que estiguin interessats a aprendre la llengua i la cultura catalanes. En aquest sentit, les propostes van encarades a la creació d'un marc i unes línies estratègiques que incloguin i donin visibilitat a tota la catalanodiversitat, tant pel que fa als diferents territoris dialectals catalans com a la realitat de la població immigrant o els descendents d'immigrants. D'una banda, aquesta mesura es serveix per canviar la percepció generalitzada que se sol tenir sobre la gent que parla català i, d'altra banda, per incloure aquesta diversitat en el projecte de recuperació de la llengua catalana des d'una perspectiva inclusiva que aprofundeixi en la figura del migrant i els seus objectius i plantejaments vitals per comprendre com encaixa en aquest l'aprenentatge i l'ús del català.

Més concretament, es proposa celebrar el Dia de l'Adopció de la Llengua Catalana (en el marc de l'adopció de les llengües maternes i la diversitat lingüística), una jornada per fomentar l'intercanvi cultural i lingüístic i realitzar activitats dirigides a l'aprenentatge del català des d'una perspectiva inclusiva i donant valor a la resta de llengües maternes. Seguint el mateix fil, es proposa acompanyar la diada amb la creació d'un decàleg sobre el procés d'adopció de la llengua, un protocol d'acollida a seguir que compti amb tota la informació necessària perquè els nouvinguts coneguin els recursos administratius i socials que tenen el seu abast, les passes que han de donar en l'aprenentatge de la llengua, els avantatges socials i laborals d'aprendre català. A banda, es suggereixen propostes d'interacció social i de voluntariat lingüístic organitzades per part de la societat civil i/o les entitats.

L'objectiu d'aquestes iniciatives de fomentar la interacció social és el de crear espais on es reuneixin persones de diversos orígens per tal de compartir experiències en forma de *biografies lingüístiques* quant al seu lligam amb la llengua i el seu recorregut respecte de l'aprenentatge del català, per tal que puguin sentir-se vinculats amb les experiències dels altres. A més a més, es proposa reforçar, mitjançant campanyes de sensibilització, la normalització de la compatibilitat entre els trets identitaris, llengua i cultura previs dels estrangers, amb la seva identificació amb el català. En aquest sentit, es proposa també impulsar campanyes que informin de la diversitat lingüística mundial, així com la impartició de classes d'àrab i xinès com a assignatures a l'ensenyament primari i secundari

per a tots els alumnes. Aquesta última proposta té l'objectiu d'acollir les llengües d'altres indrets per tal d'incentivar l'intercanvi cultural entre Catalunya i altres regions globals.

Concessions a la catalanitat:

En aquest àmbit es discuteixen possibles incentius per fomentar l'ús i l'aprenentatge normalitzat i convencional del català. Les persones participants proposen que les administracions públiques creïn tot un teixit de concessions que vagin lligades als usos lingüístics del català, sobretot pel que fa a l'àmbit cultural i laboral. Així doncs, es parla d'impulsar la compensació a la formació en català, sobretot per aquelles persones que no poden dur a terme l'esforç d'aprendre català en el seu dia a dia per la seva situació socioeconòmica o laboral. Aquesta compensació pot ser en forma d'ajudes particulars per les persones que emprenguin la formació, en forma de subvencions a les empreses que possibilitin aquestes formacions, o en forma d'incentius salarials pels usuaris que facin ús de la formació que se'ls ofereix al seu lloc de treball, per exemple. Aquesta proposta genera controvèrsia per l'existència de possibles divergències fraudulentament entre la presumpta formació que es du a terme i la formació real, per aprofitar-se dels ajuts. A banda, es considera que hi ha dificultats a l'hora d'establir els rangs de sectors que mereixen aquests ajuts: els catalans també han de cobrar més pel fet de saber i fer un ús convencional del català?

El català com quelcom atractiu:

Les persones participants destaquen la necessitat de donar visibilitat i prestigiar el català com una llengua atractiva i innovadora, que no només pertany als àmbits més acadèmics i formals. En aquest sentit, es planteja la innovació en l'oci i serveis públics audiovisuals en català per tal de fer-los més atractius al públic tant autòcton com estranger. Més concretament, es tracta de crear una cartera rica de materials pensats, d'una banda, per aquelles persones que comencen a aprendre i practicar el català i de l'altra, una cartera rica adreçada al jovent, impulsada en els espais digitals en els quals es mouen els joves, i dut a terme pels mateixos joves. Tot plegat, per evitar consumir cultura importada del castellà o altres llengües.

Les persones participants recalquen que cal basar-se en referents actuals o que han estat importants per la cultura popular catalana en les últimes dècades. En aquesta línia fan destacar la sèrie d'*anime* doblada al català *Bola de Drac*, o el programa de televisió musical *Eufòria*, així com contingut creat per part d'*influencers* catalanoparlants, entre altres referents propis de la cultura popular catalana. Finalment, es suggereix incorporar la dimensió de la inclusió lingüística a valors i objectius propis de les entitats esportives, culturals i de lleure. Una mesura proposada en aquest camp és l'obligatorietat de comunicar-se en català per entrenadors i jugadors dels equips de futbol i altres esports mediàtics de Primera Divisió.

3.1 Concreció de propostes

Una vegada realitzada la deliberació entre les persones participants, es fa un segon exercici en subgrups. Consisteix a concretar les propostes a partir del seu grau de viabilitat i el seu grau d'impacte. L'objectiu és valorar si les propostes poden aplicar-se i si, una vegada aplicades, poden tenir un efecte sobre l'ús del català.

A l'Annex I es recullen totes les propostes esmentades durant la sessió.

Impulsar una taula de treball entre sindicats, govern i empreses per cercar punts de trobada

Eix

7. Àmbit socioeconòmic i laboral

Descripció

Cercar el consens entre els agents del món laboral per incloure mesures de foment i/o requisits per l'ús de la llengua catalana en els convenis col·lectius. El seu objectiu és impulsar mesures legals consensuades entre sindicats, institucions governamentals i empreses per tal d'augmentar l'ús del català, establir ofertes formatives, incentius per al seu ús i el seu aprenentatge, etc.

Dotar d'incentius econòmics a les empreses per facilitar l'aprenentatge i l'ús del català entre les persones treballadores

Eix

7. Àmbit socioeconòmic i laboral

Descripció

Invertir en formació en l'àmbit empresarial, per tal que des del sector laboral existeixi una àmplia oferta formativa en català, adaptant els continguts i generant glossaris de la terminologia necessària per dur a terme i conèixer les tasques requerides del treball. El seu objectiu és motivar el coneixement i l'ús del català entre les persones treballadores.

Obligatorietat real de coneixement de la llengua catalana per treballar en l'administració pública

Eix

1.1. Administració pública

Descripció

Dur a terme les mesures pertinents per certificar un coneixement real del català que sigui requisit indispensable per treballar a l'administració pública catalana. El seu objectiu és requerir que els treballadors públics de Catalunya coneguin i usin la llengua catalana per a fomentar que la comunicació de l'administració pública es dugui a terme majoritàriament o total en català.

Lligar activitats culturals i de lleure col·lectives a la difusió del català a través dels seus agents responsables

Eix

9. Lleure, esport i món associatiu

Descripció

Incorporar la dimensió de la inclusió lingüística a valors i objectius propis de les entitats esportives, culturals i de lleure, amb mesures que garanteixin una comunicació i ús majoritari o total del català a petita i gran escala. Pel que fa a la petita escala, es tracta de la comunicació entre usuaris i clubs esportius o entitats de lleure municipals. Quant a la gran escala, fa referència a la comunicació en català, en la mesura del possible, per part de referents mediàtics del lleure o de l'esport, com poden ser els entrenadors i jugadors de futbol de Primera Divisió.

Crear una xarxa d'entitats locals que comparteixin un segell lingüístic

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Reforçar una xarxa d'entitats locals que ofereixi uns mínims compromisos d'acollida lingüística com la conversa en català, l'acompanyament i el suport als nouvinguts interessats a aprendre català. Se suggereixen propostes d'interacció social, amb l'objectiu de crear per tal de compartir experiències i recursos pel que fa a l'aprenentatge de la llengua.

Instaurar el Dia de l'Adopció de la Llengua

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Instaurar una jornada per fomentar l'intercanvi cultural i lingüístic que tracti tot allò que implica l'adopció del català i la cultura que l'acompanya, els seus avantatges socials i laborals, els recursos pel seu aprenentatge i pràctica, etc. Aquesta proposta va acompanyada de l'elaboració d'un "Decàleg per a l'adopció de la llengua", que contempli els reptes per a l'adopció d'altres llengües i la diversitat lingüística. El seu objectiu, a banda d'impulsar l'aprenentatge del català és també fer-ho des d'una perspectiva inclusiva i donant valor a la resta de llengües maternes d'aquelles persones nouvingudes interessades a parlar en català.

Impulsar iniciatives "transfrontereres" de cohesió als Països Catalans

Eix

10. Relació entre els territoris de llengua catalana

Descripció

Articular un teixit organitzatiu fort entre els diversos territoris de parla catalana, per tal de dur a terme iniciatives conjuntes adreçades al mercat i a l'àmbit cultural, impulsades des de la societat civil i entitats en projectes transfronterers per superar el marc territorial català actual. El seu objectiu es doncs, obrir-se al conjunt de territoris dels Països Catalans per construir vincles econòmics i culturals mitjançant aliances fortes.

Impulsar una oferta cultural motivadora pel públic jove dissenyada pels mateixos joves

Eix

4. Cultura

Descripció

Impulsar una oferta cultural, centrada sobretot en el sector audiovisual i en el món digital, adreçada al jovent, impulsada en els espais rutinaris en els quals es mou aquest sector de la població, i dut a terme pels mateixos joves perquè l'oferta funcioni i vagi acord amb les tendències generacionals. El seu objectiu és crear una oferta catalana pròpia per evitar consumir cultura importada del castellà o d'altres llengües

Potenciar la participació ciutadana dels col·lectius nouvinguts

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Promoure la inclusió dels col·lectius nouvinguts en els espais i processos de participació ciutadana a través de trobades, intercanvis i reunions accessibles i plurals. El seu objectiu és aconseguir l'apoderament de les persones nouvingudes en la presa de decisions col·lectiva i promoure la participació ciutadana com a eina d'integració sociocultural i l'ús del català com a eina de cohesió social.

Crear xarxes de referents en l'àmbit de l'adopció de la llengua

Eix

3.1. Cohesió social i acolliment

Descripció

Fomentar xarxes d'interacció social i el voluntariat lingüístic per crear espais on persones amb diversos orígens puguin reunir-se i compartir experiències en forma de *biografies lingüístiques* quant al seu lligam amb la llengua i el seu recorregut respecte de l'aprenentatge del català, per tal que puguin sentir-se vinculats amb les experiències dels altres.

A la tabla següent s'exposa el recull de propostes concretades a la sessió deliberativa de l'Eix 3.1. Cohesió Social – Estructura social, en format de graella i categoritzades segons els àmbits de debat que configuren el procés participatiu i la temàtica en la qual s'engloben.

Cohesió social. Estructura social

Àmbits	Eix temàtic	Propostes	Observacions
El català com a primera llengua d'atenció	Administracions públiques	Obligatorietat real de coneixement de la llengua catalana per treballar en l'administració pública	Dur a terme mesures pertinents per certificar un coneixement real del català i convertir-lo en requisit indispensable per treballar en l'administració pública catalana.
	Àmbit socioeconòmic i laboral	Impulsar una taula de treball entre sindicats, govern i empreses per cercar punts de trobada	Imposar mesures consensuades de foment i requisits entre els agents del món laboral per l'ús de la llengua catalana en els convenis col·lectius: establir ofertes formatives, incentius, etc.
	Àmbit socioeconòmic i laboral	Dotar d'incentius econòmics a les empreses per facilitar l'aprenentatge i l'ús del català entre les persones treballadores	Invertir en formació en l'àmbit empresarial, per impulsar una oferta formativa en català per les persones treballadores, adaptant els continguts a la terminologia necessària per al treball.
Iniciatives transfrontereres més enllà de les quatre províncies	Relació entre els territoris de llengua catalana	Impulsar iniciatives "transfrontereres" de cohesió als Països Catalans	Articular una xarxa organitzativa entre els diversos territoris de parla catalana, per tal de dur a terme iniciatives conjuntes adreçades al mercat i a l'àmbit cultural, en projectes transfronterers.
La catalanodiversitat	Cohesió social i acolliment	Impulsar i celebrar el Dia de l'Adopció de la Llengua Catalana i crear un decàleg sobre el procés d'adopció de la llengua	La jornada ha de fomentar l'intercanvi cultural i lingüístic i tractar tot allò que implica l'adopció del català, els seus avantatges, els recursos a l'abast per aprendre'l, etc. El decàleg ha de recollir totes aquestes visions.
	Cohesió social i acolliment	Crear una xarxa d'entitats locals que comparteixin un segell lingüístic	Oferir espais de reunió i activitats d'acollida, d'acompanyament i de suport als nouvinguts, amb mesures per compartir experiències i recursos d'aprenentatge.
	Cohesió social i acolliment	Potenciar la participació ciutadana dels col·lectius nouvinguts per compartir vincles i experiències	Promoure la inclusió dels col·lectius nouvinguts en els espais i processos de participació ciutadana a través de trobades, intercanvis i reunions accessibles i plurals.

	Cohesió social i acolliment	Crear xarxes de referents en l'àmbit de l'adopció de la llengua	Xarxes d'interacció social i voluntariat lingüístic per crear espais on persones amb diversos orígens puguin reunir-se i compartir experiències en forma de biografies lingüístiques.
El català com quelcom atractiu	Cultura	Impulsar una oferta cultural motivadora pel públic jove dissenyada pels mateixos joves	L'oferta pot centrar-se principalment en el sector audiovisual i en el món digital, adreçada al jovent, impulsada en els espais rutinaris en els quals es mou aquest sector de la població.
	Lleure, esport i món associatiu	Lligar activitats culturals i de lleure col·lectives a la difusió del català a través dels seus agents responsables	Incorporar la dimensió de la inclusió lingüística a valors i objectius propis de les entitats esportives, culturals i de lleure per garantir un ús total o majoritari del català.

Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió

Les propostes descrites a continuació van ser esmentades durant la primera dinàmica de pluja d'idees desenvolupada a cadascun dels subgrups de treball realitzats a la sessió deliberativa.

Eix temàtic	Propostes	Observacions
Administracions públiques	Obligatorietat real de coneixement de la llengua catalana per treballar en l'administració pública	Dur a terme mesures pertinents per certificar un coneixement real del català i convertir-lo en requisit indispensable per treballar en l'administració pública catalana.
Administracions públiques	Impulsar mesures perquè els treballadors públics facin ús convencional del català en la seva activitat laboral	Les mesures poden prendre la forma d'un reglament d'usos lingüístics pels empleats públics amb pautes específiques per ús intern i per tractar amb les persones usuàries.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Requerir el català com a primera llengua de comunicació a les empreses que operen al país	Requerir que la documentació escrita, la comunicació interna, la comunicació externa, el màrqueting, l'etiquetatge de productes i serveis, la llengua de la pàgina web, entre d'altres, consti, com a mínim, en català.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Impulsar una taula de treball entre sindicats, govern i empreses per cercar punts de trobada	Imposar mesures consensuades de foment i requisits entre els agents del món laboral per l'ús de la llengua catalana en els convenis col·lectius: establir ofertes formatives, incentius, etc.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Dotar d'incentius econòmics a les empreses per facilitar l'aprenentatge i l'ús del català entre les persones treballadores	Invertir en formació en l'àmbit empresarial, per impulsar una oferta formativa en català per les persones treballadores, adaptant els continguts a la terminologia necessària per al treball.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Boicot per part de la societat civil a empreses que no integrin els requeriments mínims en català a la seva activitat empresarial	Normalitzar que la societat civil boicotegi aquelles empreses que es neguen a atendre (presencialment o virtualment) o etiquetar els seus productes en català.
Administracions públiques	Penalitzar o afavorir les empreses segons si compleixen amb els requisits mínims d'usos lingüístics	Fomentar mesures de penalització o d'afavoriment d'aquelles empreses que integrin els requisits d'usos lingüístics mínims demandats per l'administració pública.
Estructura social	Elaborar campanyes de sensibilització dirigides a la població autòctona per evitar els canvis de llengua	Les campanyes han d'informar sobre els perjudicis de canviar de llengua, generalment al castellà, tant per la població autòctona com pels nouvinguts que volen aprendre català.

Estructura social	Elaborar campanyes de sensibilització dirigides a famílies per fomentar la transmissió del català de pares i mares a fills i filles	Les campanyes han de fomentar la transmissió del català i, al mateix temps, fomentar el seu ús un cop transmesa la llengua, sobretot entre el jovent.
Administracions públiques	Adoptar el projecte europeu <i>LISTEN</i> (<i>Linguistic Assertiveness for Minority Language Speakers</i>)	L'adopció del projecte <i>LISTEN</i> suposa veure la llengua des d'una perspectiva d'assertivitat que encaixa amb l'abandonament de les llengües minoritàries.
Estructura social	Esforsos per part de la societat civil per no canviar al castellà per norma davant desconeguts.	La població autòctona ha de fer esforços per evitar el canvi al castellà en converses amb desconeguts, una situació que normalment es deu a prejudicis, que també s'han d'evitar.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Potenciar les oportunitats laborals per evitar l'emigració del jovent catalanoparlant qualificat	Si el jovent compta amb unes condicions laborals favorables i amb perspectiva de futur i d'ascens, restarà a Catalunya i formarà part del teixit social catalanoparlant.
Cohesió social i acolliment	Crear xarxes de referents en l'àmbit de l'adopció de la llengua	Xarxes d'interacció social i voluntariat lingüístic per crear espais on persones amb diversos orígens puguin reunir-se i compartir experiències en forma de biografies lingüístiques.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Vetllar per la igualtat de drets en un sentit ampli (vot, accés a la funció pública, al món laboral...)	Vetllar per unes condicions de vida dignes reforcen el sentit de pertinença al país d'acollida i, per tant, també a la llengua.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Solucionar els problemes de cohesió existents, generadors principals de la segregació lingüística	Es pretén prioritzar aquelles polítiques públiques que minvin els problemes de cohesió social, que són els veritables generadors de segregació lingüística.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Legislar per tal que el català es torni un incentiu per aconseguir millores laborals a Catalunya	Mitjançant les reformes legislatives adequades, el català es pot tornar en una eina per incentivar les persones interessades en l'ascens social a aprendre català.

Àmbit socioeconòmic i laboral	Elaborar campanyes sobre els avantatges d'aprendre català per obtenir millors condicions laborals	Les campanyes han d'informar sobre les possibilitats d'ascens social mitjançant l'aprenentatge del català. D'altra banda, no poden funcionar sense una àmplia oferta formativa.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Crear un teixit econòmic responsable arreu del territori català per garantir que el català sigui una eina d'ascens social en els sectors menys precaritzats	Aquest model econòmic es basa en la presumpció de què als sectors menys precaritzats es fa un ús major del català. La mesura evitaria la segregació laboral per ètnia i origen i, per tant, la segregació lingüística.
Relació entre els territoris de llengua catalana	Impulsar iniciatives "transfrontereres" de cohesió als Països Catalans	Articular una xarxa organitzativa entre els diversos territoris de parla catalana, per tal de dur a terme iniciatives conjuntes adreçades al mercat i a l'àmbit cultural, en projectes transfronterers.
Relació entre els territoris de llengua catalana	Impulsar sortides culturals i de lleure escolars en l'àmbit audiovisual i musical entre els territoris dels Països Catalans	Aquestes sortides s'adrecen, d'una banda, a fomentar el català més enllà de les quatre províncies catalanes i, d'altra banda, a fomentar l'ús del català entre el jovent.
Relació entre els territoris de llengua catalana	Crear un marc i unes línies estratègiques d'actuació pel català que incloguin i donin visibilitat a tota la <i>catalanodiversitat</i>	Que aquest marc eixampli la percepció generalitzada sobre els grups catalanoparlants i que es basi en la inclusivitat tant dels diferents territoris dialectals com pel que fa a la figura del migrant i la seva realitat.
Cohesió social i acolliment	Crear una xarxa d'entitats locals que comparteixin un segell lingüístic	Oferir espais de reunió i activitats d'acollida, d'acompanyament i de suport als nouvinguts, amb mesures de voluntariat lingüístic per compartir experiències i recursos d'aprenentatge.
Cultura	Impulsar i celebrar el Dia de l'Adopció de la Llengua Catalana i crear un decàleg sobre el procés d'adopció de la llengua	La jornada ha de fomentar l'intercanvi cultural i lingüístic i tractar tot allò que implica l'adopció del català, els seus avantatges, els recursos a l'abast per aprendre'l, etc. El decàleg ha de recollir totes aquestes visions.
Estructura social i acolliment	Potenciar la participació ciutadana dels col·lectius nouvinguts per compartir vincles i experiències	Promoure la inclusió dels col·lectius nouvinguts en els espais i processos de participació ciutadana a través de trobades, intercanvis i reunions accessibles i plurals.

Estructura social i acolliment	Elaborar campanyes de sensibilització sobre la compatibilitat entre els trets identitaris previs i l'adopció del català com a nova llengua.	Les campanyes han de servir perquè els nouvinguts sentin que les seves arrels són respectades i que l'adopció d'una nova llengua és compatible amb els trets identitaris i culturals amb què ja compten.
Estructura social i acolliment	Impartir classes d'àrab, xinès, i altres llengües majoritàries en l'educació primària i secundària	Impartir classes en altres llengües pot afavorir els intercanvis culturals i l'acceptació de la diversitat lingüística arreu del món.
Cultura	Reservar concessions a la llengua en l'àmbit cultural	Reservar un seguit de concessions a aquelles activitats culturals i de lleure que es desenvolupin en català i que tinguin preferència per sobre la resta d'idiomes.
Àmbit socioeconòmic i laboral	Impulsar la compensació a la formació en català, tant per l'agent que ofereix la formació com per la persona usuària que es forma	Aquestes compensacions es donen a aquelles persones que, per la seva situació, tenen problemes per conciliar la seva formació. Poden adoptar la forma d'ajuts econòmics particulars o a les empreses que ofereixen l'eina.
Cultura Audiovisual	Impulsar una oferta cultural motivadora pel públic jove dissenyada pels mateixos joves	L'oferta pot centrar-se principalment en el sector audiovisual i en el món digital, adreçada al jovent, impulsada en els espais rutinaris en els quals es mou aquest sector de la població.
Audiovisual	Crear una cartera rica en materials per gent que comença a aprendre el català	L'oferta ha de centrar-se en una sèrie de continguts atractius per atreure gent interessada a aprendre i practicar el català, sobretot per part dels serveis públics audiovisuals.
Lleure, esport i món associatiu	Lligar activitats culturals i de lleure col·lectives a la difusió del català a través dels seus agents responsables	Incorporar la dimensió de la inclusió lingüística a valors i objectius propis de les entitats esportives, culturals i de lleure per garantir un ús total o majoritari del català.
Lleure, esport i món associatiu	Obligatorietat de l'ús del català als referents internacionals del món de l'esport i el lleure	Que aquelles persones amb ressò mediàtic internacional utilitzin el català per comunicar-se públicament en relació amb la seva activitat laboral a Catalunya: entrenadors i jugadors de Primera Divisió en són un exemple.

Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions

En aquest apartat s'inclouen els resultats de les enquestes d'avaluació de les sessions fetes als participants. Es presenten els resultats globals de les quatre persones que van respondre l'enquesta de les disset que van assistir a la sessió.

La preparació de la primera sessió es valora en la seva majoria com a bona, ja que totes les respostes han coincidit en valorar els diferents elements com a *molt* o *bastant*. En cap dels casos s'ha valorat com a *poc* o *gens*. L'aspecte més ben valorat i amb més grau d'acord és que els objectius de la sessió van ser clars des del principi, seguits d'una bona valoració de la claredat i la idoneïtat dels materials d'informació previs a la sessió i de l'antelació adequada de l'enviament de la convocatòria i la informació de les sessions.

Figura 4.1 Valoració de la preparació de la sessió

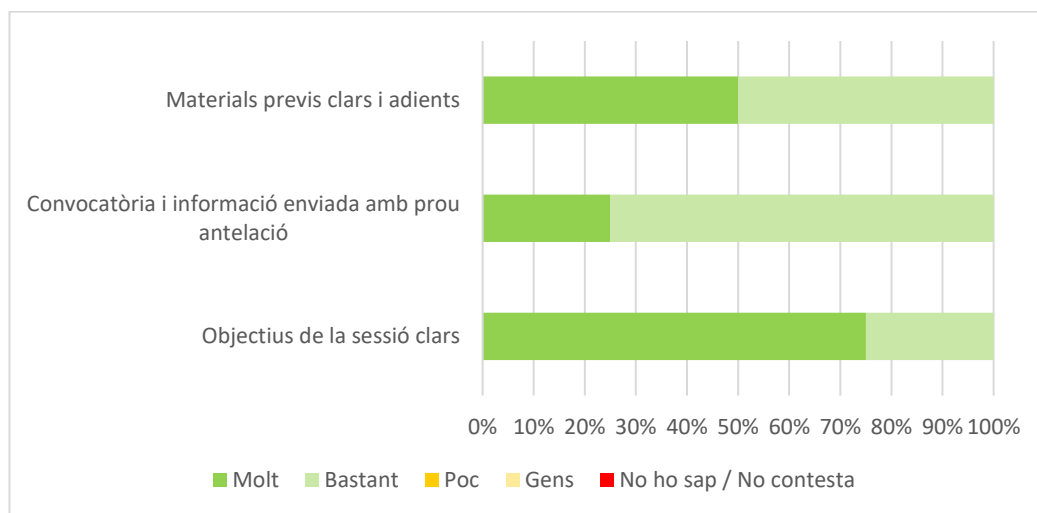

Figura 4.1

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 24 maig)

L'execució de la primera sessió es valora també com a bona, ja que totes les respostes han coincidit en valorar els diferents elements com a *molt* o *bastant*. En cap dels casos s'ha valorat com a *poc* o *gens*. Els aspectes més ben valorats han estat el bon nivell professional dels dinamitzadors de les sessions i la representació de totes les opinions expressades. Es valora en un 50% com a molt adequats i en un 50% com a bastant adequats els horaris de les sessions.

Figura 4.2 Valoració sobre l'execució de la sessió deliberativa

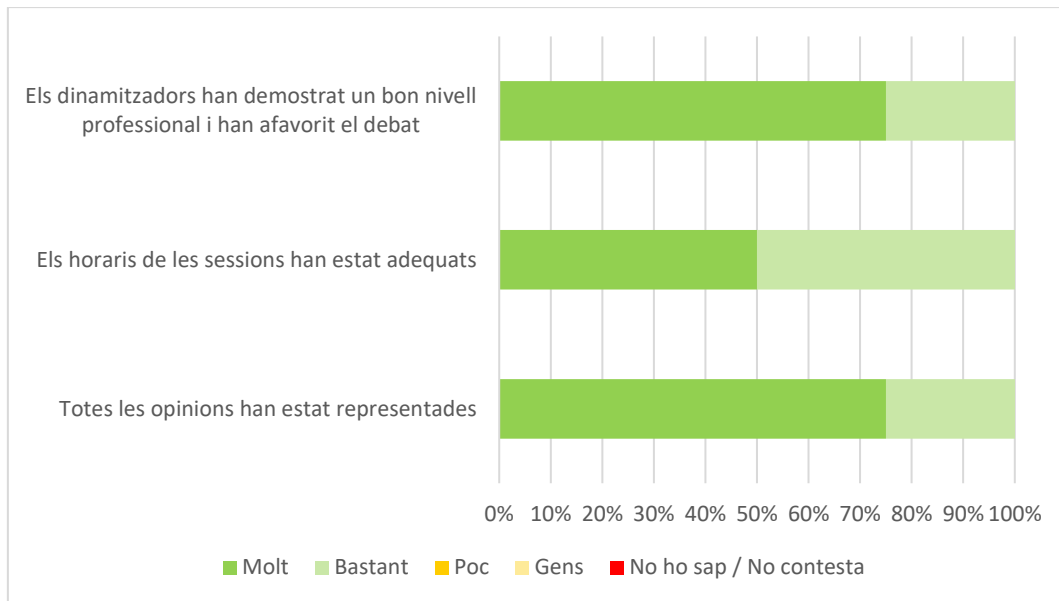

Figura 4.2.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 24 maig)

La valoració de les expectatives de les persones participants ens mostra que aquestes han valorat positivament l'increment de la xarxa de relació de les persones interessades en el tema i l'aproximació entre l'Administració o la ciutadania. Nogensmenys, un 25% dels participants ha considerat que aquestes expectatives no s'han complert *gens*.

Figura 4.3 Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

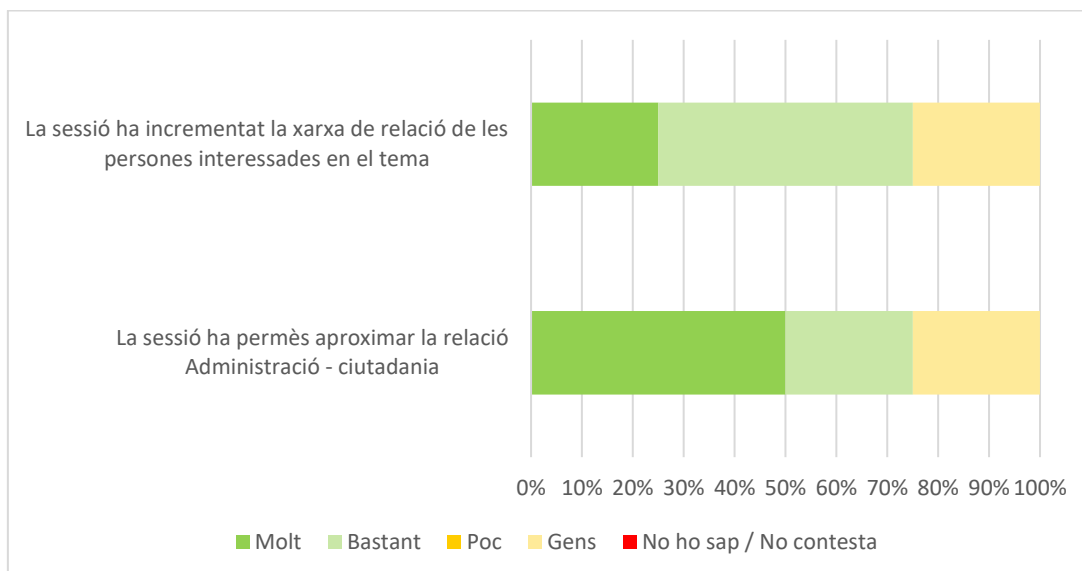

Figura 4.3

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 24 maig)

La valoració global feta pels assistents és mostra, majoritàriament, positiva. El 100% de les persones participants es mostren *bastant* satisfetes amb el seu grau de participació i el mateix percentatge

està *bastant* o *molt* satisfet amb els resultats de la sessió. Tot i això, el 25% dels participants han mostrat *poc* grau d'acord amb l'assoliment dels objectius plantejats. Finalment, el 50% de les persones enquestades consideren que han après, *bastant*, coses que no sabien, excepte un 25% que considera que ha après *poc* i un 25% que no ha respost la pregunta.

Figura 4.4 Valoració global

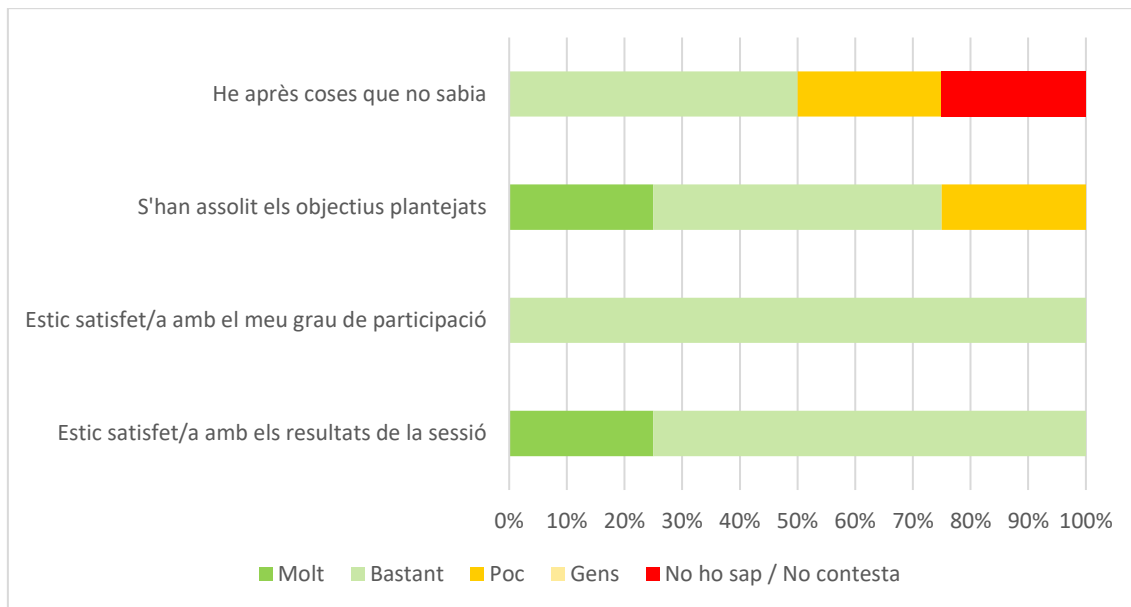

Figura 4.4.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 24 maig)

El principal mitjà d'accés i coneixement a la convocatòria ha estat a través de la Generalitat de Catalunya (75%), seguit del boca orella (25%).

Figura 4.5 Accés a la convocatòria

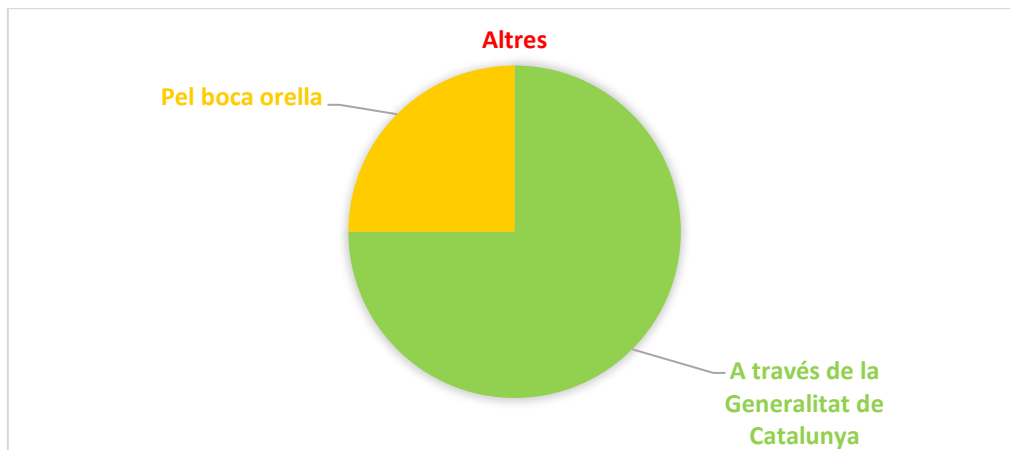

Figura 4.5.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 24 maig)

Pacte Nacional per la Llengua

PROCÉS PARTICIPATIU

participa.gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**